

stæffelig oplyst. Det nærværende Udvalg har i Grundsætningen sluttet sig til denne Udtalelse, og navnlig fremhævet det, som ogsaa Finantsudvalget i Hjør sluttede sine Bemærkninger med, at man ventede, at dette Spørgsmaal blev forbeholdt Lovgivningsmagtens Afgjørelse, at der ikke blev truffet en Afgjørelse deraf, uden at Lovgivningsmagten fik Leilighed til at øve Indflydelse derpaa. Jeg skal ikke her gaa dybere ind paa dette Spørgsmaals Enkeltheder, men blot fremhæve dette som det vigtigste Punkt med Hensyn til dette store Spørgsmaal om Kjøbenhavns fremtidige Banegaard. Spørgsmaalet om en Tunnel opfatter jeg saaledes, at den ikke er fornøden, naar der ikke skulde anlægges en Banegaard af den Besskaffenhed, som jeg omtalte, en Banegaard, som gik i skraa Linie ned mod Vesterbrogade; thi en saadan Banegaard maatte vistnok nødvendigvis sættes i Forbindelse med den nuværende Banegaard ved Hjælp af en Tunnel. For Havnebanens Skyld som saadan har jeg aldrig betragtet en Tunnel som ubetinget fornøden, og jeg kunde derfor ikke være utilbøielig til overhovedet at opgive Anlægget af en Tunnel, og ikke blot at udtætte dets Afgjørelse i 3 Aar; i den Henseende har jeg imidlertid sluttet mig til de øvrige Medlemmer af Udvalget, idet Meningen med denne Udtalelse er, at, dersom Ministeren ikke inden Udløbet af de 3 Aar finder, at det for Havnebanens Skyld vil være uafviselig nødvendigt at anlægge en Tunnel, at saa Spørgsmaalet atter maa komme for Lovgivningsmagten. Det maa maasse være mig tilladt at fremdrage endnu et Moment i saa Henseende. I det af Udvalget stillede Forslag betegnes Tunnelen paa følgende Maade: Den i Loven af 24de Mai 1875 § 1 approberede Tunnel." I saa Henseende skal jeg gjøre opmærksom paa, at, dersom den omtalte Banegaard paa tværs mod Vesterbrogade var bleven anlagt, maatte Tunnelen være kommen til at gaa paa et andet Sted end det, som nu er approberet. Den Tunnel, som nu er approberet, vil komme til at gaa umiddelbart vest for Frihedsstøtten, hvorimod det for Anlægget af den omtalte eventuelle Banegaard vilde have været fornødent at lægge den et Stykke længere mod Vest. Ved nu at sætte dette i Loven, har det, saavidt jeg antager, været Udvalgets Tanke at begrænse den Bemyndigelse, som Ministeren har i Følge Loven, til den Tunnel, som en Gang er approberet; det er en Udvidelse af Ministerens Bemyndigelse, som her foreligger, og sølgelig maatte en saadan Begrænsning af den fremtidige Anvendelse af Bemyndigelsen være berettiget saaledes, at hvis den ærede Minister skulde finde sig foranlediget til i Løbet af de tre Aar at give Koncession paa en Tunnel eller paalægge Selskabet at anlægge en Tunnel, vil han være indskrænket til at vælge den samme Tunnel, som har faaet Approbation i Genhold til Loven af 24de

Mai 1875. Denne Tunnel vil forhindre, at man kommer ind paa Anlægget af en Overbanegaard, og vil altsaa forebygge, at dette vigtige Spørgsmaal bliver præjudiceret eller foregrebet ved nogen som helst administrativ Foranstaltning fra Regeringens Side eller ved nogen Foranstaltning fra Jernbaneselskabets Side. — Hvad det næste Spørgsmaal angaar, nemlig den midlertidige Opgivelse af Havnegadebanen, da ser jeg rigtignok Sagen i noget forskjelligt Lys fra det, hvori det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, saae den. Det Spørgsmaal, som foreligger her, vil jo være følgende: Vil det være af størst Betydning for Handelsstanden, for Skibsfarten her i Kjøbenhavn, at Havnebanen bliver udstrakt til denne Strækning, eller vil det være af størst Betydning, at de Bolværkspladser beholdes, som nu have, thi det maa vistnok ikke i Følge Jernbaneselskabets Oplysninger, men i Følge den Diskussion, der fandt Sted i Kjøbenhavns Borgerrepræsentation i de to nævnte Dage, betragtes som afgjort, at, dersom Banesporet bliver anlagt paa den omhandlede Strækning langs Havnegade, vil Skibsfarten der miste den aldeles nødvendige Bolværksplads og Dplagsplads for Barer for hele Strækningen eller i alt Fald for en væsentlig Del af denne Strækning. Jeg tror nu, at det vil være af største Betydning, at den beholder disse Bolværkspladser og Dplagspladser, efter som den Del af Skibsfarten, som nu finder Sted til Havnegaden, vistnok i ringere Grad vil benytte Havnebanen end Skibsfarten paa forskjellige andre Dele af Havnen. Altsaa for Havnegadens egen Skyld vil det under de nuværende Forhold i alt Fald for Diebliffet sikkert ikke være fornødent at anlægge Havnebanen, og der er jo i Virkeligheden kun Tale om en Udsættelse i tre Aar, som ikke vil sige saa meget i dette Forhold. Man maa vistnok med Føie kunne sige, at ved saa store Anlæg kan man gjerne gaa noget successtvt frem. Men der gives en anden Mulighed, under hvilken et Spor i Havnegade vil være ubetinget heldigt, og det vil være, dersom en Forbedring af Havnen finder Sted paa den uskelige Maade Nord for Sammelholm paa Strækningen fra Kvæsthusgade til Løldboden. I det; Hele foreligger der under den nuværende Sag saa mangfoldige Spørgsmaal af indgribende Betydning for Staten, for Kommunen, for Jernbaneselskabet og for Havnevesenet, at en samlet Overveelse af alle disse Spørgsmaal vistnok vil være ønskelig. — Der er et Sted i Betænkningen hentydet til Muligheden af en blandet Kommission. — Jeg skal hverken udtale mig for eller imod en saadan Forberedelse; thi det er os vel bekendt, at ved saadanne Kommissioner, paa hvis Sammensætning Rigsdagen og navnlig særlig dette Thing ikke har nogen Indflydelse, og ved hvis Sammensætning der heller ikke tages noget væsentligt Hensyn til de Ansøufser, som kunne formodes at være de herskende i